СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 283. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 6-го ГРУДНЯ 1950. — No. 283. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 6, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ТРИ БІЛІОНИ НА МОБІЛІЗАЦІЮ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Вашингтон, 4. грудня. — Уряд передав Конгресові до одобрення програму мобілізації цивільної оборони, якої кошти досягнуть дол. 3,100,000,000 упродовж трьох років. Ці видатки мали б бути покриті в половині з федеральних фондів, а решту мають дати стейти й муніципалі. Вони поділені на п'ять частин. У першу чергу мають бути покриті кошти в висоті двісті мільйонів на втримання персоналу й адміністрації й відповідних матеріялів, які будуть віддані до орудування урядовцям і добровільним працівникам. На устаткування, потрібне для гашення пожеж, транспортів, рятункову службу і комунікації піде дальших двісті мільйонів. Найбільше грошей, бо аж два і чверть біліона піде на будову громадських сховків. Крім того чотириста мільйонів піде на втримання критичних матеріялів і засобів і на такі рятункові припаси, як кровна плязма, медичний статок і засоби дляосіб, що їх будуть евакувати. На прилади для осторогг перед перед нападом ворога з повітря призначено тридцять два мільйони. Відповідні законопроєкти зголошені вже в палаті репрезентантів і сенаті, а переслухання знавців над цими справами почнуться в підкомісіях негайно.

ДОЗВІЛ НА БУДОВУ ЩЕ ОДНОГО МОСТА ПОНАД ҐУДСОН

Кінґстон, Н. Й. — Пляни на будову моста понад ріку Гудсон з Кінґстон до Райнкліф одобрив департамент армії і тепер можна буде приступити до виконання плянів. Міст буде у віддалі 94 миль від гирла ріки. Він буде подібний до моста в Катскіл, тільки що буде мати чотири шляхи, розділені хідником. Довжина його, разом з прибережними прибудовами, винесе 7,580 стіп, а ширина ріки в цьому місці виносить 5,200 стіп. Міст має бути готовий в 1953 р.

ВЖЕ Й ВОЛЕС ТВЕРДИТЬ, ЩО РОСІЯ ХОЧЕ ПАНУВАТИ НАД СВІТОМ

Вашинґтон. — Колишній віцепрезидент ЗДА, Генрі Волес, який підчас останніх президентських виборів дістав повну підтримку комуністів, як кандидат на президента з доручення Прогресивної партії, заявив у неділю, що Росія хоче опанувати світ. Таке змагання Росії поставило Америку перед найбільшою небезпекою в її історії. Він каже, що він підтримував Росію в 1948 році в переконанні, що Росія справді бажає миру на те, щоб могла розвинути свої відсталі околиці на добро людства. Одначе, коли Росія займає Тибет, то це знак, що їй не йде тоді про добро людей, а про панування над народами. Він признав, що мир у світі залежить від розв'язки меншеневих питань.

МІСТО НЮ ЙОРК МАЄ БУТИ ПОДІЛЕНЕ НА 66 ОКРУГ

Ню Йорк. — Міська Комісія Плянування вийшла з проєктом, щоб поділити цілу територію міста на 66 громадських округ. Округи мали б за завдання дбати про школи, мешкання, шпиталі, бібліотеки, забавові майдани і получення вулиць. Подрібний плян висланий до 600 громадянських організацій для передумання і до висловлення своїх помічень на письмі для вжитку комісії.

ПЕРЕСЛУХАННЯ У ВЕРХОВНІМ СУДІ НАД ВІДКЛИКОМ КОМУНІСТІВ

Вашинґтон. — Перед Верховним Судом Злучених Держав відбулося переслухання оборонців і заступників департаменту справедливости над відкликом одинадцяти провідних комуністів, засуджених федеральним судом у Ню Йорку за змову для насильного скинення американського уряду. Апеляція оборонців іде на ділі проти закону Смита, на підставі якого засуджено комуністів. Оборона доказувала, що цей закон є неконституційний. Прокуратор доводив, що Верховний Суд признав цей закон конституційним, коли розбирав справу Ґітлова і заявив, що агітація проти уряду є небезпечна, якщо з неї виходить безпосередна небезпека. Після вислухання обох сторін суд видасть рішення за кілька місяців.

Телеграми з Сан Франсіско спосістили, що Загально--Китайська Федерація Праці віднеслася до Верховного Суду ЗДА з домаганням увільнення одинадцяти американських комуністів.

Перед федеральною лавою присяжних суддів почався процес проти трьох науковців, які відмовилися складати свідоцтво перед конґресовою комісією. Це такі люди: Джованні Россі Ломаніц, Ирвінґ Дейвис Факс і Дейвид Джозеф Богм. Вони були діяльними в обганізуванні комуністичних ячейок у Каліфорнії, одначе відповідають тільки за непослух Конґресові. Крім них поставлені ще перед той самий суд за ту саму провину: Стів Нелсон, обганізатор Комуністичної партії західної Пенсилвенії і Марсел Шерер.

СЕКРЕТАР СКАРБУ ЗАПОВІДАЄ ЩЕ БІЛЬШІ ПОДАТКИ

Секретар скарбу Джан В. Снайдер заповів урядово, що він приготовляє на найближчий час далеко більші податки ніж ті, які тепер передумує Конґрес, тобто податки від чистих зисків в сумі чотирьох б і л і о н і в. Податки будуть потрібні на покриття цьогорічного дефіциту і на резерву в майбутності. Снайдер був сьідком у сенатській фінансовій комісії для умотивування податків від зисків. Він сказав, що законопроєкт для цих податків представляє великий осяг, коли зважити, як мало часу було на його підготову. Щодо дефіциту на біжучий скарбовий рік, то уряд оцінював його напочатку на два біліони, міжтим показується, що він мусить бути більший з уваги на найновіші події, з якими зв'язані видатки. Вигляди на видатки в майбутності є ще поважніші, сказав Снайдер, одначе тепер годі їх представити цифрами. — З уваги на поспіх і самозрозумілі потреби, голосування над новим податком призначене на вівторок.

В АМЕРИЦІ

● **Чоловічий хор „Ватра"** під управою проф. Л. Туркевича, виступив з концертом 15 листопада в міській Авдиторії в Виннипеґ, у Канаді. Музичний критик щоденника „Трибюн" подав похвальну рецензію про концерт.

● **В Едмонтоні помер у 63 році** життя Юрій Цікварок, український сеніор, адвокат, громадський робітник і патріот. Він приїхав з с. Волківці, повіту Борщів, Зах. Україна. Виховав на добрих громадян синів, між якими є д-р Евген з Филаделфії.

● **Мануїльський** і маршал Малиновський приїхали до Пекіну, в Китаю, як про це сповіщають з Беоґраду. Пишуть теж, що недавно Мануїльський відвідав Манджурію. Він є дорадником комуністичного диктатора Мао Це-тунґа.

● **Комуно-німецька преса** в совєтській зоні цілком промовчала рекордовий вислід виборів в західних секторах Берліна минулої неділі.

Труман і Атлі говорять про потребу взаємного порозуміння

Вашинґтон, 4 грудня. — Серед незвичайно некорисних вістей про положення в Кореї й серед поголосок у столиці про можливість цілковитого залишення кампанії в Азії, відбулися перші наради президента Трумана з премієром Великобританії Клементом Атлі в приявности знавців і головних дорадників. Наради тривали годину і тридцять п'ять мінут і з них видано комунікат. Дальші наради відложено до вівтірка вполудне. Вони відбудуться на президентськім яхті Вилйемсбурґ, який поїде рікою Потомак в напрямі заливу Чесопік. У комунікаті з нарад сказано, що розмова була зовсім отверта; що учасники конференції розглянули загальне положення у світлі розвитку подій на Далекому Сході, що обі сторони дійшли до взаємного порозуміння над великими проблемами. Єдиною точнішою вісткою з конференції є згадка, що голова об'єднаних ген. штабів генерал Омар Бредлі з'ясував коротко останні вісті про положення в Кореї.

КОНҐРЕСОВІ ЛІДЕРИ ВІДБУЛИ НАРАДИ З ПРЕЗИДЕНТОМ В СПРАВІ КОРЕЇ. Від ліва: речник більшости в Палаті Репрезентантів Джан МекКормик, спікер Палати Сем Рейборн і лідер сенатської більшости Скотт Лукас, виходять з Білого Дому після нарад з президентом Труманом в справі викликаної комуно-китайською інтервенцією в Кореї міжнародної кризи. На цю саму тему відбуваються тепер наради між президентом Труманом і британським премієром Атлі.

Незалежно від тих розмов президент відбув конференцію з представниками Конґресу. Після їх розмови з президентом вони не сказали нічого, тільки їх настрій вказував, що вони обговорювали важливі справи. — Міжтим у Конґресі сен. Новленд з Каліфорнії зажадав прогнання Росії з Об'єднаних Націй і оборони Формози; сен. Малон зажадав резиґнації Діна Ачесона з посту секретаря стейту, а сен. Шавез дораджував зорганізувати світову армію з 20,000,000 вояків для боротьби з комунізмом. Цю армію мала б озброїти і втримати Америка.

ПОКЛИЧУТЬ 31,000 РЕЗЕРВІСТІВ ДО ФЛЬОТИ

Вашинґтон. — К о м а н д а фльоти оприлюднює, що впродовж перших трьох місяців у 1951 р. покличе до активної служби 15,000 резервістів. До півроку буде покликаних ще 16,000, разом 31,000.

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ДОМАГАЄТЬСЯ ГОЛОСУ В СПРАВІ ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ

Гонґ Конґ, 5. грудня. — Комуно-китайський уряд, рівночасно з наступом його аґресивних військ в Кореї, перейшов вчора теж до дипломатичної офензиви, проголошуючи офіціяльну заяву, в якій домагається участи в „підготовці, проєктуванні і підписанні" мирового договору з Японією. — Комуністичний премієр Чу Ен-лаі, проголошуючи урядову заяву твердив, мовляв Злучені Держави плянують підписати з Японією сепаратний мир, „відбудовуючи аґресивну силу Японії". Домагаючись, щоби цей договір був приготований по лінії деклярацій і договорів в Каїро, Ялті і Потсдамі, комуністичний премієр рівночасно обстоює совєтські претенсії до Сахаліну і Курильських островів, як теж виявигає своє домагання до Формози і Пескадорів. Він твердив, що ці справи є бездискусійні і якщо Злучені Держави хочуть їх обговорювати, то тільки на те, щоб могти „квестіонувати законні права Совєтського Союзу і Китаю."

КИТАЙЦІ ПЕРЕНОСЯТЬ СВОЮ ІНДУСТРІЮ НА ЗАХІД

Гонґ Конґ, 5. грудня. — Місцева преса повідомляє з поінформованих джерел, що комуно-китайські власті почали горячково розбирати свої фабрики в східних провінціях, перевозячи машинерію в глиб країни. Цей факт коментується як дальшу підготовку до війни на ширшу скалю та забезпечення індустрії перед стратегічним бомбардування з боку аліянтської авіяції.

УКРАЇНЦІ ДІТРОЙТУ ДОМАГАЮТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПІДДЕРЖКИ ДЛЯ УПА

Дітройт, 4. грудня. — Місцевий „Нюз" у вчорашньому виданні подав під таким заголовком довше повідомлення про українську маніфестацію для вшанування пам'яти ген. Чупринки - Шухевича. В повідомленні пишеться: „Українські організації Дітройту звернулися сьогодні зі закликом до американців, щоби вони серіозніше поставились до могутньої Української Повстанської Армії, яка тепер бореться за залізною заслоною, та щоби дали всю можливу моральну і матеріяльну піддержку цим анти-комуністичним борцям. — Щоб звернути американську увагу на положення, зв'язані з Українським Конґресовим Комітетом Америки дітройські групи влаштували сьогодні імпрезу для вшанування пам'яти поляглого генерала Тараса Чупринки, командуючого старшини Української Повстанської Армії, (УПА), що був вбитий в бою проти совєтських армій..." В дальшому подано загальні інформації про УПА, силу якою обраховується на около 200,000, та про саму імпрезу, підкреслюючи, що головним промовцем був д-р Мелодія-Крук, колишній полевий лікар УПА.

АЛІЯНТИ ПЕРЕДАЮТЬ СПРАВУ КИТАЙСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ ПІД РОЗГЛЯД ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ

Лейк Соксес, 5. грудня. — Шість західних країн: Злучені Держ., Британія, Франція, Куба, Еквадор і Норвегія, рішили вчора передати під розгляд Генеральної Асамблеї проблему комуно-китайської інтервенції в Кореї як „важливу і наглу справу". Загальний комітет Асамблеї, що збереться сьогодні після полудня, — має вирішити, чи можна рекомендувати, щоб ця справа була поставлена на порядок нарад Асамблеї. Попередньо цю саму справу розглядала вже Рада Безпеки та вирішила її більшістю голосів по лінії західної резолюції, домагаючись негайного відкликання комуно-китайських військ з Кореї, але совєтський представник, надуживаючи знову свого великодержавного права вета, „вбив" цю ухвалу. — Меморіял до Генеральної Асамблеї в цій справі та кінцеве оформленяя резолюції ще будуть вирішені та узгіднені з вислідом наради між премієром Атлі та президентом Труманом. Загально вважається, що запропонована Асамблеї резолюція буде видержана в „невтральному тоні", подібно як „вбита" совєтським спротивом резолюція в Раді Безпеки, домагаючись відкликання комуно-корейських військ з Кореї та рівночасно гарантуючи Китаєві його інтереси на манджурсько-корейському кордоні.

БОЛГАРІЯ КОЛОНІЄЮ МОСКАЛІВ

Вашинґтон. 4 грудня. — Агенція „Юнайтед Пресс" довідується з урядових кол, що уряд комуністичної Болгарії приготовив наказ, на підставі якого громадяни Совєтської Росії могтимуть перебрати повну контролю над Болгарією. Наказ був проголошений болгарським парляментом 3 листопада пада і став обовязувати від 6 листопада 1950 р. Цього не згадано ні в урядовім радіо ні в пресі. Копія цього документу дісталася в посідання федерального уряду ЗДА завдяки розвідчій службі.

Указ знаменний тим, що дає совєтським громадянам таке саме право як болгарським, включаючи право „прийняти працю . . . у всіх урядових, кооперативних, приватних і прилюдних підприємствах і агенціях". Сказано теж, що обмеження, проголошені для чужинців, громадян, не відносяться до совєтських громадян.

ОБОВ'ЯЗОК ЗГОЛОШЕННЯ В ДП КОМІСІЇ

Злучений Українсько Американський Допомоговий Комітет пригадує всім новоприбулим іміґрантам про *обов'язок* піврічного зголошення в ДП Комісії у Вашинґтоні. Черговий реченець зголошень припадає саме в другій половині ц. р. Занедбання цього обов'язку є каральне. Відповідні друки можна дістати в кожному Іміґраційного Уряді і в ЗУАДКомітеті у Филаделфії.

● **Буревій-торнадо** знищив містечко Ґрінвил, у стейті Ілиной. Шкоду нараховують на дол. 750,000. — згинуло двоє людей, домів перевернених є сто.

ЗРУЙНОВАНИЙ ПЙОНҐЯНҐ В КОМУНІСТИЧНИХ РУКАХ

АЛІЯНТИ ЗАПОВІДАЮТЬ СТВОРЕННЯ НОВОЇ ОБОРОННОЇ ЛІНІЇ НА ПІВНІЧ ВІД 38 ПАРАЛЕЛІ. — ВІЙНА ЗНОВУ ТАМ, ДЕ ЗАЧАЛАСЯ

Токіо, 5. грудня. — Останній відділ аліянтських військ, довершивши суцільного знищення воєнних об'єктів в Пйонґянґ, відступив вчора з цеї колишньої комуно-корейської столиці, під яку підступила навала комуно-китайських орд. Вчора ввечорі комуністи вже були зайняли місцевий аеродром, а сьогодні вранці пейпінґська радіовисильня повідомила про зайняття і самого міста, що горить. Американські, британські і південно-корейські війська — продовжують відступ, заповідаючи створення нової оборонної лінії дещо на північ від 38-мої паралелі. Тим самим, війна вертається знову там, де зачалася минулого червня. — Але тим разом, війська Об'єднаних Націй протиставляться 268,000 комуно - китайських військ, з поверх 550,000 резерв на кордоні на ріці Ялу, що теж в кожній хвилині можуть бути кинені до бою. З огляду на загострення військових таємниць не подається точніше де мала б бути створена нова оборонна лінія, але вважається, що аліянти боронитимуть корейської столиці Сеулу. Пйонґянґ впав у ворожі руки без бою, — хоча цілий у вогні, підпалений частинно аліянтами, що нищили військові об'єкти та свої припаси, яких не можна було вивезти, а частинно комуністичними партизанами, що або скривалися в місті, або діссталися до нього разом з втікачами. Відступ головних аліянтських військ з Пйонґянґ охороняли відділи британської бриґади, що залишили місто останніми. На інших секторах фронту приходило до обмежених боїв, хоча аліянтські війська намагаються відв'язатися від ворога та продовжують відступ на нові позиції. У фронтових повідомленнях зі стратегічних мотивів тепер вже не подається точного положення поодиноких військових частин, стверджуючи тільки, що відступ відбувається на цілому фронті. Американська авіяція всіми родами літаків зі сухопутніх і морських баз в безконечній черзі засипає градом бомб та кулеметного вогню наступаючого ворога, завдаючи йому важких і кривавих втрат.

Аліянтська військова розвідка стверджує, що загальна кількість комуно-китайських війсь на фронті і в резерві доходить в Кореї вже до одного мільйона.

АКТИВНІСТЬ КОМУНІСТИЧНИХ ПАРТИЗАНІВ

Токіо, 5. грудня. — З поодиноких ділянок корейського фронту повідомляється про щораз більшу активність червоних партизанів в аліянтському запіллі, що намагаються головно саботувати комунікаційні получення а в поодиноких випадках переходять навіть до нападу на менші аліянтські відділи. При евакуації Пйонґянґ негайно виявилась наявність в тому місці досить поважної сили цеї ворожої п'ятої колони, що почали акти саботажів на першу вістку про аліянтські евакуаційні заходи. Партизанську активність стверджено теж на шляху з Пйонґянґ до Сеул. На поодинокі терени треба було висилати військові підкріплення. — Стверджується познаки, що ці партизани діють зорганізовано в контакті з головним командуванням н а с т упаючих фронтових сил ворога.

ПРЕЗИДЕНТ ФИЛИПИН [illegible] СТРОФОЮ

Маніля, 5. грудня. — Филипинський президент Квіріно — відкрив вчора спеціяльну сесію парляменту осторогою, що „людський рід стоїть в обличчі своєї найбільш розпачливої години". Відкриваючи сесію парляменту, скликаного в чисто господарських справах країни, президент більшу частину своєї промови присвятив міжнародному положенню, стверджуючи, що в теперішньому положенні кожний необережний крок може „висадити нас в повітря".

КОРЕЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ПРО МОЖЛИВІСТЬ КОМПРОМІСУ З ЧЕРВОНИМ КИТАЄМ

Сеул, Корея, 5. грудня. — Корейський президент Синґман Рі висловив вчора готовість піти на компроміс з комуністичним Китаєм та евентуально погодитися на створення невтральної прикордонної зони, якщо інтеґральність, єдність і суверенність Кореї буде гарантована окремим договором з Об'єднаними Націями. Рі здає собі справу і стверджує, що комуністи ніколи не додержують своїх міжнародних зобов'язань, але він думає, що договір з О. Н. міг би бути „іншою справою". Складаючи сво юзаяву, президент Рі підкреслив виразно, що йому йде тільки про пороблення всіх можливих заходів, щоб не допустити до третьої світової війни і для тої мети він готов погодитися навіть на таке, що в його власному переконанні не має виглядів на успіх.

ЗАХОДИ ПРОТИ ПЕРЕХОДУ СОВЄТСЬКИХ ШПИГУНІВ ДО НІМЕЧЧИНИ

Франкфуйт, 5. грудня. — Західно-німецький федеральний уряд повідомив, що організація, вишкіл і озброєння дозволених йому аліянтами 10,000 федеральних поліцистів буде закінчена з кінцем березня наступного року та що дві треті частини цих поліційних сил виконуватимуть службу на совєтсько-західному кордоні. Метою цих заходів є насамперед припинити справжню інвазію совєтських шпигунів, саботажистів і агентів на захід, що з кожним тижнем збільшується пропорційно до загострювання міжнародного положення. Західно-німецькі власті і населення переконані,що не зважаючи на розвиток подій на Далекому Сході та в інших частинах світу, головним об'єктом совєтської аґресії залишається таки Німеччина, що своїми ресурсами та індустріяльними можливостями мала б стати совєтською базою для завоювання світу.

В СВІТІ

● **Австралійський міністер** закордонних справ публично закликав до єдности у відношенні до корейського конфлікту, вважаючи, що будьякі американсько-британські розбіжності на цю тему були б „нещастям для цілого світу".

● **Югославський премієр**, маршал Тіто, висловився проти використання атомової бомби в Кореї, вважаючи, що це могло б стати причиною третьої світової війни.

● **Бюро цивільної оборони** під наглядом міністерства внутрішних справ створено в Єгипті, беручи до уваги теперішню міжнародну кризу.

● **З огляду на безпосередню** загрозу нової світової війни, командування іранської армії відкликало всі відпустки, заряджуючи рівночасно гостре поготівля відділів на ірансько-совєтському кордоні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сиӣ і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):		Число з понеділка (з англійською частиною):	
One year	$ 3.00	На рік	$ 3.00
Six months	$ 2.00	На пів року	$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВІ ПЕРЕГОВОРИ

На першій стороні й на видному місці московської „Правди" обговорено дві останні заяви президента Трумана та секретаря стейту Ачесона про Корею та червоний Китай. Закінчено цю статтю ось такими словами: „Ніхто хіба божевільний може по тім усім повірити в мирні заміри Трумана та його приятелів. Труманові потрібна війна, а не мир. Це й причина, чому він почав нову воєнну гістерію". Одночасно „Правда" бундючно заявила, що воєнні погрози Трумана нікого не налякають. Ця заява остільки цікава, що не зважаючи на „воєнну гістерію", яку ніби Труман поширює, як і його бажання воювати, а не миритись, тон статті „Правди" такий, що війни не буде, щонайменше зараз.

Тепер перейдім з Москви до політичних спліток у Вашинґтоні, які поширює Джан О'Доннел, а в яких буває часом і дещо правди. Отже він передає у звязку з воєнними невдачами в Кореї такий голос „сенатора-реаліста": „Я не лякаюсь так дуже Дункерку в Кореї, як Мюнхену в Вашинґтоні".

Ясно, що тут йдеться в першу чергу про розмови президента Трумана з британським премієром Атлі, який говоритиме в імені Великої Британії й Франції „в справі конструктивної полагоди непорозумінь з Совєтською Росією", як цього догадується Ню Йорк Таймс. В індійського премієра Негру це є непорозуміння між „Сходом і Заходом", те саме, про яке заговорили тепер теж і бельгійські соціялісти на своїм конґресі, ухвалюючи резолюцію, в якій сказано, що різниці між Сходом і Заходом можна полагодити „пацифічними методами". Тому і не диво, що частина американської преси повитала прибуття соціяліста Атлі до Америки карикатурами—з парасолею Невина Чемберлина.

Щоб образ був повніший, наведемо ще теперішній погляд на Росію відомого русофіла совєтофіла, а це Генрі А. Воласа, бувшого віце-президента Злучених Держав, який довгий час більше вірив у миролюбність Сталіна ніж Трумана. Отже Волес, ствердивши, що Злучені Держави ще ніколи не були в такій великій небезпеці, як тепер, підкреслив, що він „переконаний, що Росія рішена завоювати цілий світ". Не можна поминути тут теж і голосу ген. Доґлеса МекАртура. Він ніби тільки мілітарний, але в однаковій мірі теж і політичний. Ген. МекАртур, відповідаючи газетним репортерам на те, що сталося в Кореї, де війська Об'єднаних Націй стрінулись з наступом майже півмільйонової китайської червоної армії, ствердив, що це вже не є продовження „поліційної акції", яку зарядили Об'єднані Нації своєю постановою з 27 червня, а тільки—нова війна, з новим противником і новою армією. Червона армія Північної Кореї, заявив МекАртур, зістала розбита і місія Об'єднаних Держав зістала здійснена, а це що тепер сталось, це вже нова аґресія, цілком інша від аґресії Північної Кореї. На питання, чи можлива полагода цього нового конфлікту переговорами, ген. МекАртур відповів: „Полагода міжнародних питань радше мирними шляхами між мілітарними є завжди пожадана".

Таке є тло, на якому будуть тепер намагатись розв'язати цю „найбільшу в історії Америки кризу". Якщо Москва ше не рішена на остаточний двобій з демократичними потугами—а нам здається, що ні—почнуться нові переговори. Вашинґтон запевняє, що в жодному разі другого Мюнхену не буде. Це все, що наразі знаємо.

Троянський кінь з Москви

Комуністична п'ята колона, про яку широко пише щоденник „Ню Йорк Геральд Трибюн", дивує читачів своєю незвичайною подібністю до Троянського Коня з старинної грецької епопеї „Іліяди". Греки, що виправилися на завоювання Малої Азії, десять років облягали місто Трою (Іліон), а коли не могли здобути, придумали підступ: Збудували великого дерев'яного коня, наповненого вояками і підмовили деяких троянців втягнути його до міста, як свого спасителя. Вночі вискочили грецькі вояки на вулиці міста, а хвилево віддалена від міста правильна грецька армія повернулася пляново назад і так разом, знутра і знадвору, здобули твердиню.

Московський Троянський Кінь приїхав до Америки весною 1946 р. в виді запрошених американським урядом совєтських делеґатів. Кожний ще пам'ятає, як то американські урядовці возили совєтських експертів з їхніми штабами. Це були найвищі совєтські знавці у різних ділянках. Один назвав себе головним інженером Управи Огріваючої Енерґії в Москві; інший казав, що він є головний інженер Совєтських Робочих Депутатів, ще інший був старшим інженером Московських Газових Робіт; до того ще голова будови мешкальних домів Московського Совєту Робочих Депутатів.

З доручення департаменту стейту отаких десять людей були обвезені Аґенцією Федеральних Робіт по всіх околицях Злучених Держав. Вони призбирали тоді документи і начерки плянів („блупринтс"), які тільки могли дістати. А діставали, бо це були запрошені гості союзної нації після переможної війни. Вони фотографували доми й околиці беззастережно; оглядали машини згори і з-під споду і більше звертали увагу на устаткування фабрик і спосіб ведення праці ніж на адміністрацію підприємств.

Між „предметами", над якими вони переводили студії, були: місто Ню Йорк, у якому вони перебували два місяці; мости: Бронкс-Вайтстон і Трайборо; завод для фільтрації в Асторії; летунський майдан Ля Ґвардія; постачання води до великого Ню Йорку включаючи водні збірники в горішній частині стейту і оба головні водні тунелі попід ріку Гудсон; ціле уладження Консолідейтед Едісон Компані, газові й електричні будови.

У Шікаґо вони перестудіювали: постачання води, мости і шляхи; в Сан Франсіско: міст над Золотими Воротами, газові й електричні будови, літунські майдани, систему шляхів і приватні підприємства. У Ст. Луїс вони брали участь у конвенції Американського Товариства Водних Робіт і студіювали постачання води; у Сан Дієґо: водопроводи, прибережні будови; в Лос Анджелес: греблі, міст на вулиці Вашинґтон і газівні Південних Повітів. Подібні студії перевели тони в столиці Вашинґтон, у Балтимор, Нюпорт Нюз і ін. містах. Зосередження студій на водні будови, рури, помпи, ляборaторії, і ін. установи дали делеґатам чи депутатам нагоду до точного складення пляну для майбутнього саботажу.

Водночас ішла ще тайна совєтська шпіонажа через совєтське міністерство воєнних діл, і через міністерство внутрішніх справ. Шпиги є ще й тепер у ЗДА і тільки доповнюють найновішими вістками матеріяли призбирані давніше.

Всі оті інфомації дали Москві підставу скласти доволі точні пляни саботажу для своєї п'ятої колони, тобто комуністичної партії в ЗДА. Повна організація партії як осередку шпигів і саботажників почалася негайно після виїзду совєтських гостей і вона удосконалюється дальше, як це видно з доручень до різних округ. висиланих з головної комуністичної кватири в Ню Йорку.

П'ята колона була готова в 1949 р., а її справність можна було завважати при різних нагодах. Найзамітніші були маневри в Ню Йорку, коли то нюйорська колона зорганізувала взірцево здисциплиновану поїздку з нагоди концерту Робесона до одної поляни коло Пісквіл, Н. Й. Комуністична організація, як це ствердила слідча суддейська лава після демонстрації, була доброю нагодою для виказання своєї справности. Комуністи змобілізували тоді 15,000 осіб, здисциплинованих на військовий лад, між якими було 2,500 комуністичних ґвардистів, що стояли під командою чоловіка в уніформі американської армії.

Від коли влада й громадські чинники почали виводити на денне світло комуністичні затії, а головно від нюйорського суду над 11 комуністичними провідниками, комуністичний Троянський Кінь пішов у підпілля. Комуністи приготовили там свої осередки, щоб при помочі тайних курієрів видавати накази до своєї мобілізації, яка має на меті ударемнити або принаймні викликати замішання під час урядової воєнної мобілізації Злучених Держав.

Іван Кедрин

АВТОР І РЕДАКЦІЯ

(Дискусійна стаття)

Один з тут роджених читачів „Юкрейнієн Віклі" вислав до „Шікаґо Трибюн" листа, в якому, між іншим, порівняв Степана Бандеру з Юрієм Вашинґтоном. Цей лист появився теж на сторінках „Юкрейнієн Віклі". Хтось із читачів запротестував проти ставлення знаку рівняння між цими іменами та зробив докір Редакції, що вона взагалі містить таке. На те Редакція заявила, що це не її думка, а дотичного автора, та що часопис вміщав уже нераз статті, які не погоджуються в усім з думками, висловлюваними Редакцією у редакційних статтях.

Серед читачів „Свободи" можна нераз чути здивоване питання: „Чому Редакція поміщає статті, що їх зміст і тенденція інколи взаємно суперечні? Що має думати Читач, коли йому говорять речі раз такі, другий — протилежні? Чому Редакція не вдержує одної виразної лінії в усіх заторкуваних справах?"

Такі сумніви висловлюють головно нові іміґранти, які покликуються на характер старокраєвих і загально-европейських часописів. Автор цих рядків теж неоднократно у розмовах з членами Редакції „Свободи" заторкував це питання. Чув відповідь таку, як її одержав оборонець історичних заслуг і слави Вашинґтона. Треба об'єктивно признати, що — як це звичайно буває — правду мають обидві сторони, отже і ті Читачі, які хотіли б знати відразу становище Редакції до заторкненої проблеми, і Редакція, яка стоїть на становищі, що вона має Читачів з таким широким діяпазоном різних світоглядів і вимог, що мусить поміщувати статті різного підходу і становища: хай самі Читачі виробляють собі свій погляд, котре становище правильне, а у принципових справах загально-американського та загально-українського значення Редакція висловлюється у власних (непідписаних) статтях.

Старающись безпристрасно підходити до всіх явищ американського життя, мусимо ту саму мірку стосувати й до американсько-української преси, приймаючи згори, що вона, зроджена на іншому ґрунті та серед зовсім інших відносин, мусить різнитися від старокраєвої, так само, як загально-американська преса різниться від европейської. Американська преса взагалі має характер інформаційний. Ідеології — поза демократичною, як самозрозумілою — в американській пресі не грають взагалі великої ролі, а політичні різниці між часописами, що ніби є органами одної з двох американських партій — мінімальні, при чому неоднократно буває, що в тій самій конкретній справі внутрішньої чи закордонної політики часописи ніби одного напрямку висловлюють різні погляди, із котрих неодин іде по лінії другої партії. Таксамо характер статтей і спосіб їх писання — короткий, ядерний — відбігає від европейського взору, що його можна віднайти лише в американських журналах. Ця печатка інформаційного характеру американської преси мусіла мимохіть відбитись і на тутешній українській пресі, себто, у підході Редакції, яка на ввесь матеріял дивиться, як на матеріял інформаційний: автори інформують Читачів про свої погляди на заторкувані ними теми. Матеріяльна бідність української преси не дозволяє їй мати сітку власних кореспондентів поза кордонами держави, і ця сама причина, получена із смішно (чи трагічно) малим числом редакційного персоналу не дозволяє давати суто-інформаційного матеріялу (головно сумаричних щоденних і щотижневих оглядів подій, оглядів рідної і чужинецької преси ітп.) більше, як на одну першу сторінку „Свободи", якщо не рахувати краєвих дописів і рецензій. Саме ці недостачі налагоджують авторські статті.

Щоб зрозуміти становище Редакції „Свободи" треба тямити про той найважніший для кожного часопису і його Редакції момент, яким є — видавець. Ми мали у Західній Україні як видавців або громадські установи виразного одного ідеологічно-політичного обличчя (Видавнича Спілка „Діло", що її Надзірна Рада і Дирекція і що-найменше головний редактор, якщо не всі члени Редакції, були членами Нац.-Демократичної, чи Трудової, партії, потім УНДО), або політичної партії („Свобода", орґан УНДО, „Громадський Голос", орґан Укр. Соц.-Радикальної Партії), або приватного, від нікого незалежного громадянина (пресовий концерн Івана Тиктора, видавництво дитячої літератури Михайла Таранька і ін.). В усіх цих трьох випадках напрямок газеті надавав або однопартійний колектив, або особа видавця. Очевидно, що від особового складу Редакції залежало теж, поскільки вона здобувала собі власну самостійність, незалежну від формального видавця: таким чином напр. у „Ділі" вся Редакція солідарно виступала раз проти призначеного Дирекцією і Надз. Радою головного редактора Василя Панейка (за його останнього редаґування), або напр. проти офіційного партійного курсу, опершись об більшість Надзірної Ради і Дирекцію (т. зв. внутрішня опозиція в УНДО у рр. 1935-38). Не дивниця, що Читачі такої преси мали завжди ясне становище часопису, а коли воно і не бувало послідовне та змінялось то ті його зміни були чітко відзначені.

В американсько-українських умовинах ми маємо передусім пресу, що її видавцями є братсько-допомогові організації. Вони є аполітичного характеру і хоч із часом кожна з тих організацій викристалізувалась у своєрідну „партію" (очевидно: без ніяких організаційно-політичних форм і без писаної програми), проте таки членами кожної з цих організацій є люди з прерізними політичними поглядами та зацікавленнями, включно з такими, які взагалі політичними справами не цікавляться і в них не визнаються. При всьому громадському характері таких видавців вони мусять рахуватися з отією різнобарвною мозаїкою своїх членів (особливо, коли мова йде про таку велику організацію, як Укр. Народний Союз, видавця „Свободи") і тому для такого видавця з природи речі важним є лише сам ідеологічний стрижень (національний, демократичний, патріотичний, понадпартійний, християнський, толерантний, до держави льояльний, поважний тоном), а всі такі подробиці, як справа методики, способу реалізації політичних цілей, відношення до таборів і осіб ітд. ітд. — це мусять бути для такого видавця речі другорядні. Послідовно, на ці „другорядні" теми Редакція поміщує статті,

(Докінчення на стор. 3-тій)

В. П.

Чому маємо заплатити Національний Даток?

Пишучи ці рядки, зовсім не хочемо і не потребуємо повторювати оклепані патріотичні фрази та загальні місця. Бо в даному разі говоримо з читачами „Свободи", себ-то з людьми, які щоденно читають пресу і є в курсі усіх головних плянів, намірів і потреб української справи. Існує відоме оповідання про розмову Наполеона з одним своїм генералом після поразки французької армії під Ватерльо.

— Яка причина поразки? — запитав Наполеон. — Ваша Величність, було сто причин. Пеша — відсутність набоїв. — Вистачить, — спинив Наполеон. Більше не треба!

Щось подібного є нині із справою Національного Датку. Чому маємо його платити і то справді заплатити? — Є для цього сто причин. Але існує також одна, на взір тих набоїв: сучасна міжнародна ситуація. Ситуація, яка диктує нам і вимагає від нас виключної активности. Не будемо про це багато говорити. Хочемо лише підкреслити одну основну рису сучасної ситуації: від України у великій мірі залежить нині заняти певне місце в ряді чинників, що будуть мати голос у майбутніх подіях, — чи цього місця не заняти. Звідси — ці посилені намагання Національної Ради включитись до паневропейського протикомуністичного руху і тісний політичний контакт із поневоленими народами та сателітами СССР. Звідси — політична активність Українського Конґресового Комітету на терені американському і навіть на терені Об'єднаних Націй.

Але шлях до остаточної побіди не такий простий: перше, ніж приняти Україну в своє коло, політичні чинники хотять і мусять добре придивитись і пізнати нового партнера. Засіб для цього — міжнародні конференції і конґреси, що відбуваються нині по всіх европейських державах і де наші, українські представники за всяку ціну мусять бути, щоби нав'язувати зв'язки і взагалі щільно включитись у сучасний загально-европейський протикомуністичний рух. Між тим, на більшости цих конфененцій та з'їздів українці не бувають, — фатально не бувають, — бо не мають для цього засобів. Про це з розпачем пишуть з кол Національної Ради.

Хто ж ці засоби має дати? Хто є тут, в Америці, та „Україна", що мусить добитись місця і голосу серед світових чинників? Тою „Україною" є ми, — іміґрація давна і нова — всі разом і кожний зокрема, — і ніхто тільки ми можемо справу виграти чи програти. Момент виключно поважний і відповідальний. Момент історичний. Всі ми це добре розуміємо і відчуваємо. Але мало розуміти і відчувати, — необхідно ще зробити цілком конкретні висновки.

Цей висновок — реальна поміч визвольній боротьбі. Поміч щира, щедра і негайна!..

Володимир Савченко.

Останній етап нашої державности

3)

Після того українсько-польські війська знову енергійно наступають на схід, а червоні мусіли поспішно відступати.

Армія УНР, сфорсувавши Дністер і Стрипу, та переслідуючи ворога, незабаром опинилась на наддніпрянському Поділлі. Тут на деяких відтинках фронту ворог намагався стримати нашу армію. Але дарма, наша армія швидко посувалася вперед. У скорому часі після маршів та боїв Армія УНР досягла вже району вузлової станції Жмеренка, яка має велике стратегічне значення.

В різних місцевостях України посилився повстанчий рух.

Штаб XII. большевицької армії евакується спішно за Дніпро. Заворушилась і біла російська армія Врангеля на лівому березі Дніпра, наступаючи з Криму в північному напрямку проти червоних. Навіть на самій Московщині серед більшости населення росте незадоволення Леніном та його зграєю.

І ось у цей критичний для большевиків мент червона Москва запропонувала полякам перемирря. Поляки погодилися, не звертаючи уваги, чи подобається це українцям чи ні. Від 18-го жовтня 1920 р. на польсько-большевицькому фронті запанувала тиша. Це врятувало большевиків.

Використовуючи перемирря вони почали перекидати свої війська з польського фронту на український. Там ще до перемирря було багато військ — XIV армія. Підходили до червоних підкріплення і з Московщини. А до того Польща припинила нам доставку зброї, набоїв та взагалі всього, що потрібно для провадження війни.

Армія УНР знову залишилася на полі бою самотньою.

Але без огляду на все, вирішено було продовжувати збройну боротьбу далі. На Поділлі провадилась приспішеним темпом мобілізація, запаслися зимовим одягом та теплою білизною. Зима ж була вже не за горами, морози вже давали себе відчути. Уряд, Військове Міністерство, Генеральний Штаб та взагалі всі урядові установи були скупчені у м. Камянці Подільському.

Несподівано у день 10-го листопада 1920 р. стало відомо, що того дня, вдосвіта большевицькі війська перейшли в наступ на відтинку Армії УНР і прорвали фронт на правому крилі. З резерви була кинута окрема кінна дивізія під командою генерал-хорунжого Івана Омеляновича-Павленка. (Рідний брат команданта. Має також юрієвську відзнаку за світову війну (по-російськи — георгієвський хрест). Дивізія розбила зарвавшогося ворога й ліквідувала цей прорив. Захоплено полонених, зброю, набої та чимало військового майна. Не пригадую, скільки було взято гармат — пишу по пам'яті. (Дивись мою історичну розвідку „Втрачені можливості" в воєнно-науковому журналі „Табор" ч. 2. за 1924 р.). Червоні зосереджували все більше військ на нашому фронті та без перерви атакували наші війська вдень і вночі. Одначе наша Армія не тільки мужньо відбивала ворожі атаки, але й сама час від часу переходила в контратаки, захоплюючи у ворога трофеї. Але настав час, що наші резерви були втягнуті в бій. До ворога ж ввесь час підходили свіжі війська. Становище погіршувалося ще й тим, що бракувало набоїв, аби розвинути максимальний вогонь по наступаючому ворогові. І не було надії дістати їх, бо єдине джерело — поляки відмовилися в постачанні. А тут стало відомо, що білі російські війська (врангелівці) розбиті і таким чином червоні мали можливість перекинути свої війська з врангелівського фронту. В допомогу ворогові підходили ще війська з півдня, з боку Одеси. Отож наша армія, перетомлена безперервними боями, починаючи від кінця 1918 р., (не треба забувати, що вояцтво Армії УНР від 1914 по 1917 р. включно (українізовані частини билися в літі 1917, а навіть на початку 1918 р.), брало участь у 1-й світовій війні, а на початку 1918 р. билося з армією Муравьова, а Запорозька дивізія, що за часи гетьмана Скоропадського стояла на північних кордонах України, мала часті сутички з червоними москалями), залишаючись самотною і до того без набоїв, змушена була крок за кроком відходити на захід. Та не був це відступ подібний до інших армій, як: денікинської, врангелівської чи то польської на початку червня 1920 р. від Києва. Армія УНР; не дивлячися на численну ворожу перевагу й намагання прорвати нащ фронт та внести паніку, розбити її по частям, спокійно відходила. Мало того: час від часу сама переходила в контратаки, забираючи полонених та інші трофеї.

Урядові установи були своєчасно евакуовані з м. Камянця Подільського, цієї останньої нашої тимчасової столиці в 1920 р.

Перед вечером 20-го листопада перейшли Збруч Військове Міністерство і Генеральний Штаб коло Волочиська.

Штаб армії УНР переправився в кількох кілометрах на північ від Волочиська. Генеральний Штаб, де я тоді очолював один з його відділів, ночував 20-21 листопада на станції Підволочиська.

Отож, прокинувшись на другий день уранці чую, порівнюючи недалеко гарматню стрілянину. Глянувши на схід, бачу, що несеться в тому напрямку якась кіннота, виблискуючи шаблями. Згодом з'ясувалося, що то славетний кінний полк Чорних Запорожців переслідував червоних, які зарвалися необачно на цьому відтинку близько Збруча. Взагалі ж армейська кіннота з гармашами прикривала відхід Армії за Збруч Вже зранку ворожа артилерія час від часу обстрілювала переправи над Збручем.

Нарешті, 21-го листопада 1920 р. перед вечером останній вояк регулярної Армії УНР перейшов річку Збруч, під туркіт гарматніх стрілів та вибухів гарматних набоїв, що розривалися біля переправ на цій річці. З цього менту треба зважати, що Українська держава, як самостійна і суверенна перестала існувати. Все ж таки й після відходу регулярної армії за Збруч збройна боротьба з червоними продовжувалася далі, хоч прибрала інший вигляд.

Між іншим генерал-хорунжий Гулий-Гуленко, командир І-ї Запорозької дивізії на початку 1920 р. в передбаченні можливого відходу армії за Збруч, з дозволу Головного Отамана почав з бажаючих формувати партизанський відділ для боротьби у ворожому запіллі.

(Кінець)

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Василь Витвицький

РОМАН ПРИДАТКЕВИЧ

З приводу концерту в Дітройт

Скрипкова музика і скрипкове виконавство одна з найменше управлених ділянок нашої музичної культури. Явище це доволі дивне, коли взяти до уваги, що скрипка втішається у нас широкою популярністю і навіть належить до складу т. зв. народних інструментів. Згадаймо, що наприклад фортепіян розвинув у нас багату, високоякісну літературу і ряд таких же виконавців — піяністів. Навіть такому малопоширеному інструментові, як віольончеля щастило у нас декуди більше ніж скрипці. Правда, в останніх роках виявлялись наші молодші скрипаки-виконавці, та воєнна завірюха не дала їм змоги вповні розвинутися. Ці факти треба пригадати, щоби якслід здати собі справу зі значіння нашого композитора і скрипака Романа Придаткевича.

Програма його концерту є чимсь більшим, ніж просто рядом виконуваних творів. Вона вияв мистецького світогляду Р. Придаткевича, його „це граю і це визнаю". В ній зовсім відсутній пописовий елемент, яким так часто грішать скрипкові виконавці. У першій половині концерту були твори трьох композиторів: Баха (фуга), Мендельсона (концерт Е. моль) і Е. Бльоха („Baal Shem"). Кожному з цих авторів, що походять з трьох різних діб 18, 19 і 20 століття — було у виконанні Придаткевича віддане усе питоме їх стилеві і характерові. Особливо ж популярний Мендельсонівський концерт був виконаний зі справжньою професорською прецизністю, а водночас з теплотою і — хотілось би сказати — українською задушевністю.

Уся друга частина програми складена з творів самого Придаткевича. Це цикль з шістьох частин спертих на українських народних піснях (в тому чотири за Лисенком, Кошицем, Гайворонським і Верикївським) і врешті великий і суцільний твір у кобзарському стилі „Перша українська рапсодія" (Дума, пісня і танці) Уже з одного прослухання можна було схопити цінні прикмети цих творів: знамениту скрипкову фактуру і — такий у нас бажаний — подих нового музичного мислення. Оба твори, особливо ж рапсодія, наїжені значними технічними трудноцами, що неначе зразу кажуть усякому непідготованому виконавцеві: „не підходь". Ці твори, частина тривалого вкладу Романа Придаткевича в українську культуру, тим цінніші, що органічно й суттєво з цією культурою зв'язані.

Партія фортепіяну — в руках дочки композитора Ганни Придаткевич — була дискретна, декуди (як у концерті Мендельсона) аж надто в тіні. Все ж у загальному чулось до тонкощів проведене поєднання сольового і супровідного інструменту.

Для нас, новоприбулих музик, що досі знали Романа Придаткевича тільки почерез океан, зустріч з ним була зворушлива. Можна тільки жаліти, що — м. ін. через невідповідний день навечеря першого Листопада — концертова заля „Арт Інструмент" була так слабо виповнена. Було б бажано, щоб Дітройт запросив нашого мистця на краще зорганізований концерт і так сплатив свій довг перед одним з найвидатніших діячів на полі української культури в Америці.

Товариство прихильників музичної культури у Филаделфії

Недавно повстало у Филаделфії „Товариство Прихильників Музичної Культури" (Т. П. М. К.), яке ставить собі за мету організувати й розвивати музичне життя української громади, плекати музичну культуру та взагалі займатися музичними справами. Що потреба такого товариства є, про це мабуть не треба й говорити ні доказувати, бо це кожному зрозуміле, що музична ділянка українського мистецтва в нас досить занедбана, коли мати на думці широкі круги нашої громади. Брак товариства чи установи того роду, яка займалася б музичними справами, доводить до того, що навіть любителі музики втрачають смак, коли їм цю ділянку дуже впливового мистецтва подають в недбалій і недосконалій формі. А ми повинні, зрозуміла річ, не обнижувати а постійно підвищувати свій смак і привикати цінити й шанувати справжнє музичне мистецтво.

Поставивши собі таку мету, „Товариство Прихильників Музичної Культури" вирішило насамперед створити добрий хоровий ансамбль, який під рукою вправного дириґента, заспокоював би найпекучіші потреби української громади у Филаделфії. Треба сказати, що українська громада стоїть нераз перед дуже неприємною проблемою, коли треба влаштувати якісь роковини чи академію і не можна зложити гідної програми, бо нема ким її виконати. А організований хор, власне, і має це на меті, щоб всякі національні свята були поставлені і з мистецького боку на високому рівні. Цей хоровий ансамбль уже створився і почав працю під керівництвом Ю. Оранського, який мав провадити у Филаделфії хор „Ватра" перед тим, заки за нього взявся Лев Туркевич.

Окрім того Товариство береться теж за організацію симфонічної або камерної орхестри, яка теж буде прикрасою культурного життя Филаделфії. Для пожвавлення музичного життя Товариство буде організувати музичні концерти, які наше громадянство, треба думати, привітає з великою приємністю.

Для розгорнення цієї діяльности Товариство потребує як звичайно певних фондів, які думає осягнути в першу чергу через масове членство. Тому Товариство закликає всіх громадян Филаделфії вступати масово в члени Товариства та таким чином підтримати його почин.

Дотепер, за нецілих три-чотири тижні існування, Товариство має вже понад сто п'ятдесять членів. Це доказ, що громадянство розуміє потребу існування такого Товариства і рішило його підтримати. А надто, що в ньому найшли можливість співпрацювати і нові і давніші іміґранти, американські громадяни, які не менше від нових вступають в члени і піддержують його фінансово. Різні організації, до яких зверталася управа Товариства, обіцяли свою піддержку, а окремі особи, як напр. відомий у Филаделфії нотар М. Дармограй заявив щомісяця $10,00 на потреби Товариства. Інші громадяни українського походження теж заявляють більші чи менші суми.

Три чи чотири тижні тому ініціятивний комітет під головуванням д-ра Павла Дубаса скликав загальні збори, на яких ухвалено статут Товариства і вибрано управу. До управи входять: Б. Перфецький — голова, В. Чередарчук і Мирослав Дуда заступники, Ю. Гаврилів — секретар, д-р Б. Старух касієр, Б. Романенчук — пресовий референт і Н. Андрусів — організаційний референт. До Контрольної Комісії ввійшли: Д-р Павло Дубас, М. Недільський і п. Н. Лужницька.

Для керування музичним життям з фахового боку Товариство створило фахову чи пак Мистецьку Комісію з професором Романом Савицьким на чолі, яка має дбати, щоб музична діяльність Товариства йшла правильним шляхом. Мистецька Комісія буде теж пильнувати, щоб всякі імпрези Товариства стояли на високому мистецькому рівні. Це має велике значення, бо дає запоруку, що культурне життя укранської громади у Филаделфії рішуче піднесеться на вищий рівень.

Б. Романенчук
Пресовий референт

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО, ОНТ.

Поклін Командирові

Торонтонські українці довідалися про геройську смерть сл. п. Командира УПАрмії, генерал-хорунжого Тараса Чупринки — Романа Шухевича в понеділок 23 жовтня з щоденника „The Globe and Maile", який помістив звідомлення Ройтера, зрештою фальшиве, коли ідеться про склад УПАрмії. Українські тижневики з технічних причин обмежилися покищо тільки до комунікату, після його провірення. Найскорше й найкращі вісті подала „Свобода".

В Домі „Просвіта" відбулися чисельні жалібні сходини. З ініціятиви місцевої клітини КУК-а відбулися 30 жовтня сходини представників всіх церковних і світських установ в цілі покликання до життя комітету для вшанування сл. п. Командира. Вибраний громадський Комітет під проводом голови КУК-а, запланував такий порядок жалібного обходу. 12 грудня після Служб Божих в усіх українських церквах мають бути відслужені Панахиди за душу сл. п. Генерала. По панахиді збірка учасників обходу в Александерпарку, похід вулицями міста до пам'ятника Незнаного Воїна, промова в англійській мові, короткі виспови співчуття і солідарности делегатів народів поневолених Москвою і зложення вінця ген. Чупринці-Шухевичеві на могилі Незнаного Воїна. По розв'язанні походу має відбутися жалібна Академія в одній з найбільших заль Торонта. Треба сподіватися, що українці Торонта в обличчі маєстату смерти, без різниці своїх віроісповідань та партійно-групових переконань масово візьмуть участь в жалібній маніфестації.

На таблицях оголошень всіх установ вивішені великі клепсидри про смерть Командира, видані Ліґою Визволення України.

Годиться підмітити, що торонтонські пластуни, найчисленніше пластове скупчення в Канаді, що ще день перед тим, як до Торонта наспіла жалібна вістка про смерть Командира, відбули многолюдний свій „Пластовий День" — спонтанно й гідно започаткували жалібні обходи з приводу смерти Командира-Героя і Пластуна-Лицаря, члена 10 Куріня УПС „Чорноморці". Перший — Провід Залоги (гуртка) „Чорноморців" Канади жалібною клепсидрою привішеною в пластовій домівці повідомив торонтонських пластунів про смерть свойого члена й основника. Старші пластуни рішили жалобою вшанувати пам'ять свойого старшого друга, а юнаки, які саме мали вибирати патрона свойого куріня, насвоїй курінній раді самочинно вибрали й вирішили просити пластовий провід затвердити їм курінного патрона в особі сл. п. пл. сен. Романа Шухевича — Тараса Чупринку.

Так торонтонське громадянство віддає шану Героєві-Командирові а пластунство поклін примірному Пластунові-Лицареві.

—Н—.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Вдале політичне віче на допомогу Україні

Дня 29 жовтня українці Нюарку й околиці ділом манiфестували свою вірність і готовість жертвувати Воюючій Україні. В тому то дні Український Центральний Комітет скликав велике політичне віче, щоби виявити та задокументувати наш нерозривний духовий зв'язок із нашими братами, які на рідних українських землях кров'ю свідчать перед ворогом свою непоборну волю жити господарем в Україні!

На віче прибуло поверх 400 людей. Відкрив віче, згадкою про геройську смерть ген. Т. Чупринки, п. Леськів. Приявні повстанням з місць і двохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять головного Командира геройської Української Повстанської Армії. З черги коротко пояснив ціль віча, представив бесідників і попросив до слова б. міністра Карпатської України, п. Ю. Ревая.

На вступі п. Ревай згадав про сл. п. ген. Чупринку, що золотими буквами вписав своє ім'я в боях за волю Карпатської України у пропам'ятному 1938 р. Саме ген. Т. Чупринка перший переходить зі Західної України до Хусту й організує „Січ", які стали національною армією Карпатської України та хоробро боролися з мадярськими наїздниками.

У дальшому свойому слові п. Ревай з'ясував ролю і працю Українського Конґресового Комітету в Америці під сучасну пору.

На сцену ввійшли американські конґресмени з республиканської партії пп. Роберт В. Кін і Віліям А. Рамзон. Перший промовив п. Р. Кін. Згадавши про геройську смерть ген. Чупринки, бесідник з признанням висловлювався про героїчну боротьбу українського народу під російською займанщиною. Це груба несправедливість, що такий великий бо 45-мільйоновий, нарід, працелюбний, чесний і свободолюбний, а не має своєї держави, говорив п. Кін. Закінчив свою промову вірою, що недалекий уже час, коли й українці здобудуть свою самостійну, соборну, демократичну державу! Присутні нагородили промову приятеля України рясними оплесками.

Адв. Романишин представив і другого американця п. Рамзона, що теж підкреслив важку боротьбу українського народу за свободу та вольності демократичні. Сьогодні вже цілий світ говорить про Україну.

П. Романяшин подякував американським гостям-бесідникам за їхні щирі відношення до українського народу.

Поважна тиша запанувала на залі, коли почав говорити загальноцінений усіми громадянами голова Укр. Центрального Комітету проф. Каськів, до речі ініціятор віча.

Україна в крові, дрижачим голосом говорить оцей великий український патріот. Ота красна і багата земля, а людей силоміць прогнано з неї. Одні на Сибірі, другі на каторгах соловецьких, Колимі, Казахстані, а інші чудом врятувалися від червоної сатани-ката та переїхали за океан. Багато ще з страхом живе по таборах на скитанні в Европі.

Там ллється кров, продовжає бесідник сивоволосий, а ми тут мусимо жертвувати все, що тільки можемо, щоб рятувати Україну! Не жаліймо тому ні труду ні гроша, щоб допомогти вибороти Українську Самостійну Соборну Державу!

Після оцих, з глибини українського серця, висловлених словах, п. проф. Каськів започаткував збірку на потреби Воюючої України, даючи від себе 25 дол. Впродовж не цілої години 5-тьох окремих секретарів, пп. Салабуи, Ґут, Заболоцький, Боровик і Т. Кульчицький зібрали 1,187 долярів!

Жертводавцям, які доказали, що коли Україна кличе на допомогу, вони готові спішити й жертвувати все, подякував проф. Каськів.

Дуже гарну промову по-англійськи виголосив адв. Романишин. Він закликав присутніх піддержати Український Конґресовий Комітет, що своєю роботою прямує до метової цілі України.

Останній промовляв, незвичайно гарно, переконливо та від серця дир. В. Блавацький. Він говорив про нетерплячу проволоки переселенчу справу. Присутні зі запертим віддихом слухали бесідника, який закликав виконати отой невідкличний обов'язок — спровадити братів наших з Німеччини, Австрії, Бельгії, Франції та Італії! Жертва в порівнянні з почуттям сповненого обов'язку дуже мала, бо вислати ешуранс і примістити спроваджену родину тиждень-два в своїй хаті. А йдеться бо про те, що ті тисячі наших братів скріплять наш національний елемент в Америці та врятуються від кіхтів червоного демона нищення. Тому допоможімо їм уже сьогодні, бо завтра може бути запізно, закінчив п. Блавацький свою щиросердечну промову.

Вкінці п. Качмар відчитав резолюції в українській мові, які присутні приняли невмовкаючими довго оплесками, а п. Леськів прочитав знову резолюції в англійській мові.

В резолюціях присутні склонили голови перед маєстатом смерти ген. Т. Чупринки, склали привіт борцям за волю України, піддержали політичну акцію УККомітету та переселенчу акцію ЗУАДКомітету, а теж візвали усе громадянство до згоди і співпраці. Крім цього дано признання американському урядові за спротив російському загарбницькому комунізмові.

Віче закінчив проф. Каськів закликом до любови та єдности, а найважніше до наполегливої жертвенности для добра України.

Слід відмітити, що віче стояло на достойному рівені. Душею віча був проф. Каськів, що зібрав отаку поважну суму для УКК, висуваючи Нюарк знову на перше місце з-поміж жертводавців. Справді громадянам нашим Нюарку належить признання за їхню повну посвяту жертвенність і зрозуміння супроти нашої Матері України.

Б. Ч.

АКРОН, ОГАЙО

Листопадове Свято

Дня 5 листопада ц. р. відсвяткувала українська акронська громада державне свято 1 листопада 1918 р.

По співаній Службі Божій над гарно прибраною могилою місцевий парох о. В. Феделеш відправив панахиду за борців за волю України та сказав проповідь достосовану до державного листопадового свята, пам'яти смерти Великого Митрополита Андрея Шептицького та пам'яти свіжої могили, незрівняного героя УПА ген. Тараса Чупринки.

Того ж дня відбулася святочна Академія. Академію о год. 4-тій в галі церковній відкрив коротким вступним словом голова Відділу „Самопомочі" інж. Ю. Свістель по-українськи і по-англійськи та попросив чисельно зібрану громаду вшанувати пам'ять героїв за волю України одно-хвилинною мовчанкою і повстанням з місць, а хор відспівав пісню „Не пора"... Відтак слідували святочні реферати п. Євгенії Жеребняк, заст. гол. предсідника У. Н. Союзу, по-англійськи; а д-ра Ф. Свістеля по-українськи про вагу і значення державного свята 1 листопада, вікову боротьбу українського народу за волю і самостійність, про героїв України, які клали і кладуть свої буйні голови на жертвеннику волі для своєї поневоленої батьківщини. Український нарід — сказано в промовах — не паде на дусі; стремління українського народу до самостійности зростають і кріпшають, а боротьба з червоним катом ведеться і буде вестись так довго, доки не завалиться червона каторга поневолених народів і поки на її румовищах не воскресне вільна, соборна українська держава. Дві вдалі декламації і кілька пісень під дириґентурою Г. Жеребняка доповнили це гарне свято.

По відспіванні національного гимну піднесена на дусі українська громада розходилась у братній згоді, бо новоприбулі з старшою іміґрацією і молодою ґенерацією, вже тут родженою, співпрацюють щиро і тому саме кожна імпреза є увінчана успіхами.

Учасник

АВТОР і РЕДАКЦІЯ

(Докінчення зі сторони 2-ої)

що інколи одна з другою і без сварки свариться, даючи Читачеві до вибору: сіль чи цукор...

Редакція „Свободи" не просила автора цих рядків пояснювати її становище і він сам не є певний, чи поцілив зовсім влучно. Він старався зрозуміти істоту американсько-української преси, а тому, що це постійна тема розмов між Читачами, то й подав свої міркування до відома, вважаючи їх сам дискусійними. Нові наші іміґранти ще не звикли до такого характеру преси. Зрозуміння за об'єктивною аналізою допомагає завжди привикати, без уваги на власний смак. З єдиною тільки хіба німецькою пресою в Америці можна б прирівняти українську пресу. Не зважаючи на все, що можна закинути українській пресі, вона стоїть де-де вище від будь-якої іншої чужомовної, а в її переді і як її символ — „Свобода".

Між новими іміґрантами чути нераз голоси: „Коби так мати незалежний орган преси!" По-перше, незалежної преси взагалі нема, бо кожний часопис залежить від видавця. Повстання деяких ново-іміґрантських часописів в ЗДА дало пророчистий доказ, як „незалежний" орган преси може бути ще більше „залежний, ані ж така „залежна" „Свобода". Незалежним стає часопис тільки тоді, коли є там хтось з цивільною відвагою заторкувати так звані делікатні громадські справи. Читачеві байдуже, чи він має під статтею підпис одного автора, чи Редакції: він дістає субстрат для власного передумування і власної оцінки. І саме для насвітлення різних таких дразливих питань нашої актуальщини Редакція „Свободи" зробила більше, як котрийнебудь з отих ніби-незалежних часописів: хай будуть автори з цікавою думкою, цивільною відвагою і культурною формою вислову, то вони — ми певні — матимуть трибуну слова на сторінках „Свободи"! Як і досі неоднократно мали.

Спортові Вісті

„УСК „ТРИЗУБ" (Филаделфія) в півфіналі змагань за професійну чашу ЗДА в стейтах Пенсилвенії і Мериленд.

Филаделфійський Спортовий Клюб осягнув дуже гарний успіх, а саме опинився в числі 4 дружин копаного м'яча, які гратимуть в півфіналі за професійну чашу ЗДА стейтів Пенсилвенія і Мериленд. Поруч „Тризуба" грають в півфіналі такі відомі дружини: Phila. Nationals, Phila. Americans і Blue Bells S. C.

Є це без сумніву великий успіх укранського спорту в ЗДА і тому бажаємо нашій дружині побіди в цих змаганнях, які розіграє „Тризуб" 24 грудня ц. р. з колишнім мистцем ЗДА „Філя Емерікенс".

СИЛИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРОДОВЖУЮТЬ ВІДСТУП В КОРЕЇ. Зруйнований і спалений Пйонґянґ (1), колишня столиця комуністичної Північної Кореї, впав у ворожі руки без бою. На східному крилі комуно-китайської орди наступають на Маджон (2), віддалений тільки 15 миль від важливого порту Вонсан. Біля Ґаґару (3) два полки американської морської піхоти пробилися з ворожого оточення біля резервуару Чанґджін та злучилися з головними силами, які наспіли їм з допомогою з Гамгунґ (4). Аліянтські війська, що були дійшли до корейсько-манджурського кордону в Гієсанджін (5), пробиваються тепер на південь. Перериванa лінія показує лінію фронту перед комуно-китайським наступом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШИКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. Петра і Павла, відд. 220 відбудуться в суботу 9-го грудня в год. 7:30 ввечорі в Парох. Галі під ч. 4950 Полайна вул. Всі члени і членниці мають явитись обов'язково, бо на зборах буде звіт уряду і контролі, а теж вибір уряду на 1951 рік. Звертається увагу тим, що не будуть присутні, щоб опісля не нарікали, що переведено якусь ухвалу без їх відома. — За уряд: Д. Гіжовський, предс.; В. Саґон, кас.; Гр. Гарасим, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Місячні збори Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 10-го грудня в годині 1:30 попол. в Українськім Демократичнім Клюбі, 2376 Ґрелінґ вул. Буде вибір урядників на рік 1951. Просимо членів прийти конечно на ці збори. За уряд: Т. Судомир, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 10. грудня, зараз по другій Сл. Божій в церковній галі; 2280 В. 7-ма вул. — За уряд: М. Олексик, предс.; М. Бусько, кас.; М. Бобечко, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Сестр. Благовіщення, від. 125, повідомляє членів, що сходини відділу відбуваються два рази в місяці, а саме: в парохіяльній галі св. Николая при Оклей і Райс вул. в другу неділю кожного місяця в год. 1-шій попол. **Річні збори** відбудуться в Союзовім Домі в третій понеділок, т. є 18. грудня о год. 7:30 ввечорі. Просимо членів прийти на час. Будуть звіти уряду, контрольної комісії, вибір нового уряду, а теж є інші важні справи до вирішення. — За уряд: К. Плетяк, предс.; П. Яворська, кас.; І. Подола, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність", від. 163, відбудуться в неділю, 10. грудня, о 1-шій годині пополудні, в домі горожан, 847 Н. Френклин вул. Проситься всіх членів прийти конечно на збори, бо є багато справ до полагодження. — Уряд.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Бр. св. Василія Великого, від. 161, подає до відома всім своїм членам і членицям, що **річні збори** відбудуться в суботу, 9. грудня, в годині 7-ій ввечорі, у власній залі. З огляду на те, що на річних зборах є багато справ до вирішення, а теж буде вибір уряду на 1951 рік, тому збори зачнуться точно в означенім часі. Обовязком всіх членів, місцевих і позамісцевих, є прибути на збори. Просимо привести нових членів та вписати їх до УНСоюзу і нашого відділу. По закінченні зборів будемо гостити членів. — За уряд: П. Вороновський, предс.; А. Дзюла, фін. секр.; І. Протиник, кас.; Н. Литвин, рек. секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 10. грудня, в годині 2-гій попол., в домі Лісного. — За Уряд: І. Шеґера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Повідомляється всіх членів 75-го відділу, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. грудня, в Укр. Нар. Домі при 4655 Мартин вул., в год. 1-шій пополудні. Проситься всіх членів явитись на ці збори на час. — С. Здан, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 1-шій пополудні, в Укр. Ам. Осередку під ч. 2965 Карпендер вул. Просимо всіх членів і членниць прибути на річні збори, бо буде вибір нового уряду на 1951 рік. — За уряд: Н. Рой, предс.; Т. Солодкий, кас.; Д. Ферлей, рек. секр.; П. Андрушків, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. „Сокіл", від. 336, відбудуться в неділю, 10. грудня, в 1-ій год. пополудні, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів взяти участь у зборах. — Уряд.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 284, відбудуться в суботу, 9-го грудня, в годині 8. ввечорі, в гали У. Н. Дому, 1020 Норт 9. Стр. Буде вибір уряду на рік 1951. — За уряд: І. Щурик, предс.; О. Петришин, кас.; І. Василюка, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 304, відбудуться 10. грудня в парафіяльній галі, 158 German St., в 2. год. пополудні. Проситься всіх членів явитися на збори. Буде вибір уряду. — М. Гнатик, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 10-го грудня, в год. 1:30 пополудні, у церковній залі. На цих зборах будемо вибирати уряд на 1951 рік. Це є ваш обовязок, щоб ви прийшли й вибрали якнайкращий уряд. Хто не дбає, той не має, тільки за інших споминає. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членниць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10-го грудня, в церковній салі. Початок в год. 3. точно, отже проситься членниць явитися на означений час, бо маємо важні справи до вирішення. Буде вибір уряду на рік 1951, а тому кожна členиця мусить явитися на річних зборах, бо інакше підлягає карі після статуту. Пригадуємо тим, що довгують, щоби вирівняли свої належитости. — За уряд: Е. Геруля, предс.; Н. Грицак, кас.; М. Ходак, секр.

КОТСВІЛ, ПА. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. грудня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній галі. Проситься членів прийти конечно на ці збори, полагодити залеглі справи, вислухати річних звітів урядників та вибрати уряд на 1951 рік. Довгуючі члени повинні вирівняти свій довг. Контрольна комісія має бути у секретаря 6-го грудня в год. 7. ввечорі. Член, що не явиться на збори, підлягає карі згідно з Товариською ухвалою. — За уряд: П. Заплітний, предс.; М. Маскула, кас.; М. Кобилянський, секр.

ОЛІЕН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 363, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. грудня, в год. 2-ій пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо будуть важні справи до вирішення, як рівнож вибір нового уряду на 1951 рік. — О. Іванців, предс.; Д. Вазів, кас.; Г. Підскальний, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Апп. Петра й Павла, від. 338, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. грудня, в год. 1:30 пополудні, в українській клюбовій салі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Еве. Проситься всіх членів прийти бо буде вибір уряду на рік 1951. — За уряд: М. Салак, предс.; Н. Кудлик, кас.; М. Куць, секр.

ТОМАСТОН, КОНН. — Відділ 421 **матиме річний мітинґ** на 9-го грудня в 8. год. ввечорі точно. Просимо всіх членів прийти на мітинґ, бо будемо вибирати новий уряд, та є інші важні справи. — За уряд: Т. Тихнів, предс.; М. Шипінка, кас.; Ю. Береза, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. — Тов. ім. Івана Франка, від. 253, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. грудня, точно в год. 2. пополудні, в Українській Галі. Просимо прибути на час, бо буде вибір уряду на рік 1951. Приходім всі, голосуймо всі, приводім всі нових членів до УНС. — За уряд: П. Хомин, М. Пукіш, П. Павлів, Д. Харко.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 306, відбудуться в суботу, 9. грудня, в год. 7:30 ввечорі, в Стефана Берези, 1314 Розел Стр. Обовязком кожного члена і членниці прийти на ці збори і вислухати звітів уряду і контрольної комісії за рік 1950. Буде теж вибір уряду на рік 1951. Приходіть і приведіть нових кандидатів на членів У. Н. Союзу. Член, що не явиться на збори, підлягає карі згідно зо статутом. — С. Береза, предс.; І. Ошуст, кас.; А. Андрійців, секр.

ГУДСОН, Н. Й. — Річні збори Бр. св. Йосафата, від. 477, відбудуться в неділю, 10. грудня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній салі, 29 Друга вул. Уряд дасть звіт за біжучий рік. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні відділові справи до полагодження і буде вибір уряду на наступний рік. — Уряд. Бр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх членів і членниць, що звичайні місячні збори відбудуться 10. грудня в Домі Від. У. Н. Союзу, 845 N. Western Ave., год. 12. вполудне. Члени, що були суспендовані в жовтні, якщо прийдуть на збори і заплатять свої належитости, будуть прийняті наново. Члени, що довгують складки, а не заплатять їх в грудні, будуть суспендовані. — За уряд: Г. Бобик, предс.; М. Семків, кас.; В. Пилипів, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Сестр. Неп. Зачаття Пресв. Діви Марії, від. 290, подає до відома, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. грудня, в год. 2. попол., в парафіяльнім домі, 1505 Church St. Проситься всіх членів прийти та вирівняти свої місячні вкладки, а теж вислухати звітів уряду за рік 1950 і вибрати нових урядників на 1951 рік. Тому всі члени, місцеві і позамісцеві, повинні прибути на збори. — За уряд: А. Хімяк, предс.; Ю. Колор, кас.; М. Іванюк, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА.—Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 10-го грудня, у неділю, в прав. галі на Нюпорт Евеню, в год. 1:30 пополудні. Взивається усіх членів прийти на збори, бо буде звіт уряду і контрольної комісії, а також буде вибір уряду на 1951 рік Треба хоч раз прийти на річні збори. — За уряд: В. Шишка, предс.; А. Водник, кас.; Л. Демчук, секр.

ТАРЗАН, ч. 2486. Перегони за нагороду.

WHILE TWO KILLERS BOUNDED TOWARD HER---
---JANE LAY PARALYZED WITH FEAR.
UTTERLY DISREGARDING THEIR PREY, THE ODDLY ASSORTED TEAM OF HUNTERS LEAPED DIRECTLY OVER HER---
---WHILE THE HOLOCAUST ROARED ON.

Коли два хижі звірі бігли до неї...

Джена лежала наче спаралізована зі страху.

Цілком не зважаючи на свою жертву, дивно позбирані ловці просто перескочили понад неї...

...а між тим пекольний вогонь шалів дальше.